

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIII. évfolyam

Szubotica, CSÜTÖRTÖK 1922. december 7.

332. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8-58, Szerkesztőség 5-18

Előfizetési ár negyedévre 90 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt
Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Helbach-palota)

A lausanne-i csőd

A lausanne-i konferenciának még nincs vége s Lausanne-nal sem lesz vége a konferenciáknak. De ha a konferenciák még nem is jutottak el az eredményekig, a konferenciáknak már van eredményük. Elszórt az a tömjénszag, az a szivárványos kőd, az a bíborfelhő, ami eddigi útorkozatosságot, szent félelmet és tétet reszketető borzalmat keltett a konferenciák iránt. Génauában kiderült s Lausanne-ban bebizonyosodott, hogy üzleti érdekek politikai kirendeltségei vivják meg esetüket, hogy a konferencia zöld asztala nem a béke oltára, hanem az üzlet pultja, hogy a világ békéje, az emberiség java, a gazdasági élet szabaddátétele éppen olyan üzleti jelszavak, mint a „nagy forgalom, kevés haszon”, vagy a „karácsonyi nagy árleszállítás”. A rothadó világ hullaszagát sem lehet megérzeni, olyan penetráns a szaga a genouai és lausanne-i — petroloumüzleteknek.

Csak ösztinteség uraim! Minék a megváltozó, a kézfogást hazudó kézművelés, minék a kitárt két kar egymásterkerése, ami ölelést ígér és halálós szoritást ad. „Isten hozott”-tal köszöntik egymást s sok *Isten hozott* egy „Feszítsd meg” üvöltéssé torzul.

Ez a konferencia. Ez a konferencia sablonja, amit, mint ácsorgó ember a lábát, vátogatathatják Génua és Helsingfors közt — *ad libitum*. Mikor Lloyd George bronchitis-ben szenvedett, Génauában hívta össze a konferenciát s ami kor Barthou elmeszesedett artériájának tengerparti sétákat írta elő orvosai, a világ betegségének kuruzslói Cannes-ban adták egymásnak találgat.

És közben — talán bridge, talán hockey, talán lovaspólo, talán yechtozás helyett — foglalkoznak a világbékével is. Nem nagyon, nehogy megerősítessék magukat, csak hogy ne vegye el étvágyukat a világ problémáinak csömöre.

Pedig csak föl kellene emelniük a fejüket a megbecsületesített tanácsko生ó asztal mellől, hogy meglássák a tények kikerülhetetlen összefüggését, a jelenségek értelmét, a dolgok megváltozhatatlan törvényszerűségét. Mi az az ut, ahová a háború „békekorszak”-a eljutott Versaillesből Lausanne-ig?

Versaillesben a győzők diktáltak, Lausanne-ban kezdenek a tények diktálni. Versaillesben még engedelmesködtek a legyőzöttek, de Lausanne-ban meg nem engedelmesködnek a győzők. Azt ki lehetett kényszeríteni, hogy a német békekelegetások milyen kötelezettségeket vállaljanak el, de azt már nem lehet kötelezővé

tenni, hogy mennyi kenyérral lakojanak jól a német gyomrok s hogy télen a meztelenség ne érezze a hideget. Pepecselő, részletekbe belevakuló munka folyik ott, ahol csak grandiózus kezdeményezés, monumentális elhatározás ígérhetne valamit a siker, a segítség édes ízéből.

Külgyminiszterek jönnek, külgyminiszterek mennek, diplomataik sürögnek-forognak a pályaudvarok, hall-okban és tanácsko生ó termekben. S amíg beszédek hőmpölyögnek, jegyzékek röpdösnék s intrikék folynak, mi változik a leomlott világ pusztává devastált terein? Mit ígér Lausanne, mit

ígérnek a konferenciák és mit ígér egyáltalán a politika? Lesz-e a kenyérünk nagyobb, az álmunk pillenteibb, a gondunk könnyebb s az életünk örömtől piros. Abból a nagy teherből, ami alatt szédülten roskadozunk, ott hagyunk-e valamit Lausanne-ban?

Demesztő nem-mel felelnek a parancsoló tények. A betegnek hibába parancsolják meg, hogy ne legyen lázas. Az éhesre hasztalan röjják azt a kötelezettséget, hogy telnek érezze gyomrát. Szuggeszióval nem lehet meggyógyítani a haladó világot s az operációhoz hiányzik az elhatározás bátorsága.

történ meg. A klerikálisok azt mondják, hogy csak informatív jellege van látogatásainknak, politikai körökben azonban messzemenő kombinációkkal kísérük az eddig ellenzéki párt viselkedését. Állítólag a klerikálisok hajlandók belépni az új Pasic-s-kormányba, ha Szlovéniában bizonyos kompetenciákat kapnának.

A olaszok Nincesics kormányt szeretnének

Római jelentések szerint a Pasic-s-kormány bukását olasz körökben nem fogadták kedvezően, mert nem tudják, hogy ki fogja a jelenlegi kormányt követni. Olasz politikai körökben azt kívánják, hogy Nincesics külügyminiszter alakítsa meg az új kormányt, mert bíznak abban, hogy Nincesics olaszbarát politikát folytatna.

A blokk és a válság

Zagrebból jelentik: A horvát politikusok, különösen a horvát blokk tagjai a legnagyobb figyelemmel kísérik a demokratapárt ülésének lefolyását, mert az a meggyőződés uralkodik, hogy annak eredményétől teszi függővé a blokk is további magatartását.

Abban az esetben, ha a horvátokkal való megegyezés hívei győzödnék a pártban, a blokk azonnal bejelentené a parlamentbe való bevonulását. Viszont, ha Pribicevics politikája győzne, akkor más megoldást fog keresni a blokk. A blokk vezetőihez közelálló körökben úgy tudják, hogy ebben az esetben a radikálisok akar a blokk összeharátkozni és melük létrehozni azt a megegyezést, amit Davidovicsokkal nem lehetett nyélbentüni.

Nincesics és Mussolini találkozásának jelentősége

Rómából jelentik: Politikai körökben nagy fontosságot tulajdonítanak Mussolini és Nincesics milánói találkozásának. Mussolini, mint a kormány lapjai írják, az SHS. királysággal való viszony megjavulását kívánja, egyidejűleg azonban Fiume gazdasági helyzetének javulását is el szeretné érni a fennálló nemzetközi szerződések határai között. Tekintettel arra, hogy Görögország és Olaszország között elhidegült a viszony, valószínűnek tartják, hogy létrejön a megegyezés abban az értelemben, hogy Olaszország elismeri Jugoszlávia igényét Szalonikire és a dél felé való terjeszkedésre.

A szaloniki kérdésen kívüli megbeszélésre kerülnek Mussolini és Nincesics között a Santa Margherita-egyezmény Fiumére és Zarára vonatkozó szakaszai.

Beogradú jelentés szerint Nincesics külügyminiszter szerdán délelőtti kilenc órákor visszaérkezett Beogradba.

Nem döntött még a demokrata-párt

Holtpontra a válság — A király még nem hallgatta meg a pártvezéreket — Nagy vita a demokrata-pártban Zagrebban is feszülten várakoznak

Beogradból jelentik: A demokratapárt határozatának megalkotásához a kibontakozási tanácsokhoz holtpontra kénytelenek vesztegetni. A válságok történetében szinte páratlan jelenség, hogy a kormány lemondása után három nappal még a korona sem kezdte meg tanácsko生óit a pártvezérekkal. Lukinics házelnök látogatása óta még egy politikust sem fogadtak kihallgatáson a király. Ennek azonban nincs más jelentősége, mint az, hogy az udvarban is jól tudják, hogy mindaddig, amíg a demokratapárton belül nem tisztázódnak az erőviszonyok, reális politikai tárgyalásokat nem lehet folytatni.

Eppen ezért nincsen sok érteke azoknak a kombinációknak sem, a melyek az új kormányelnök személyére vonatkoznak. Legtöbb valószínűsége természetesen annak a kombinációnak van, hogy a király először ismét Pasicnak fogja felajánlani a kabinet megalakítását. Csak ha Pasic missziója nem sikerülne, kerülhet a sor más politikusra. Ebben az esetben valószínűleg Profics vagy Davidovics fogják a megbízást kapni a kormány megalakítására.

A demokraták ülése

Mint Beogradból jelentik, a demokratapárt tanácskozásainak másodnapja sem hozta meg a döntést Davidovics és Pribicevics harcában a párt hegemoniájáért. A szerda délelőtti ülés első szónoka Arsztes Raiko volt, aki Davidovics hívei közé tartozik és így azt az álláspontot védte, hogy Davidovicsnak továbbra is szabad kezét biztosítson a párt a horvátokkal való politikai tárgyalásokra. Utána hosszabb beszédében Kumanudi Koszta támadta Davidovicsot. Sumnerhovics viszont védelmére kel Davidovicsnak és azt kívánja, hogy a horvát

kérdést békés megegyezéssel oldják meg. A délelőtti ülés utolsó szónoka Wilder Veceszláv volt, aki eddigi magatartásához híven teljesen Pribicevics politikájá mellé csatlakozott és perhorreszkált minden tárgyalást az állami egységet megtagadó horvát politikusokkal.

Az ülést Wilder beszéde után félbeszakították és délután öt órákor folytatták. A délutáni ülés is nagyon viharos lefolyású volt, sok szónök szólt fel úgy a jobb, mint a bal szárny, valamint a centrum sorából is. Végül is, hogy a végülküli vitának véget vessenek, egy hat tagú bizottságot választottak azzal a feladattal, hogy a leg sürögősebben dolgozzon ki egy határozati javaslatot, amely lezárja a párt álláspontját a válsággal szemben. Az ülés 8 óra kor ért véget.

Ez a hattagú bizottság csütörtökön reggel már hét órákor össze fog ülni. A párt plénumát délelőtti 10-rc hívta össze, mert remélik, hogy akkorra a bizottság elkészül munkájával.

Olyan hangok is hallatszanak, hogy az a csoport, amely nem lesz megelégedve a párt határozattal, azon a címen fogja azt megtámadni, hogy a klub nem dezavualhatja azt a határozatot, amelyet legutóbb a klub a párt főbizottságával együtt tartott ülésén hoztak meg és ezért a főbizottság összehívását fogják követelni.

Radikális-kerikális barátkozás

A radikálispárt vezéré a szerdai nap folyamán hosszasan tanácskozott Pasic miniszterekkel. Nagy feltűnést keltett, hogy a klerikálispárt tagjai nagyobb számban megjelentek a radikális klub helyiségében és behatóan eszmecsereztet folytatott a radikális képviselőkkel. A hét folyamán ez most már másodikzor

Bizonytalan

a kisebb pártok magatartása

A belpolitika hírei

Beogradból jelentik: A kisebb politikai pártok magatartása a válsággal szemben még teljesen tisztázatlan. Különösen azok a pártcskák állnak tájékozatlanul az eseményekkel szemben, amelyek eddig a nagy pártok árnyékában szintén a kormány szekerét tolták.

A muzulmánpart egy napon két ülést is tartott, amelyekel teljesen kitöltött a helyzetről folytatott vita. A klub lehetőleg olyan magatartást szeretne tanusítani, hogy minden lehetséges kombináció esetén kormányképes maradjon. Olyan vélemények is elhangzottak, hogy újabb *Pasics* kormány esetén a klub menjen ellenzékibe, de ez az eszme nem talált valami erős visszhangra.

A kmetpárt is ülést tartott, de ők sem jutottak döntésre. Az már is nyilvánvaló, hogy minden lehetséges kormányban helyet szeretnének maguknak biztosítani. Épen ezért azt határozták, hogy egyelőre várakozó álláspontot fognak elfoglalni.

A klerikális klub is ülést tartott, amelyen kimondották, hogy semmi olyan kombinációban nem vesznek részt, amely a vidovdáni alkotmány megvédését tűzi ki céljául. Az a vélemény alakult ki közöttük, hogy a válság sokáig el fog húzódni. Épen ezért *Korošec* el is utazott a fővárosból Dalmáciába népgyűlésre, arra számítva, hogy visszatérése előtt úgy sem lesznek komoly kibontakozási tárgyalások.

A földmives pártot belső válságának kérdései annyira elfoglalták, hogy ideje sincs a kormány válság kérdését tárgyalás alá venni. A pártvezérek kijelentéseiből azonban arra lehet következtetni, hogy a klub semmiképpen

kombináció kedvéért sem hajlandó feláldozni az ellenzéki pártokban megörzött függetlenségét. Egyedül *Jovanovics* Joca, aki a zagrebi konferencián is részt vett, igyekszik a klubot arra rávenni, hogy a választási kormányban

aktív szerepet vállaljon, de akciójának nincs sok kilátása a sikerre. Egyébként *Jovanovics* még a zagrebi konferencián való szerepléséről is számolt be pártja előtt, mert még nem tartotta ezt időszertűnek.

Leverték a bulgáriai felkelést

Szófiát felfegyverzett földmivesek lepték el!

Szófiából jelentik: Dzsüszkendélnek a felkelők által történt elfoglalása negy gondot okoz a bolgár kormánynak. Minthogy a békeszerződés folytán Bulgária kellő számú sorkatonasággal nem rendelkezik, a kormány paraszttömegeket mozgósít. Szófia utcáit ellepik a környékről fegyveresen beözönlő parasztok. A kormány valószínűleg az ország északi részén fog nagyobbarányú földmives mozgósítást végrehajtani, hogy kellő erélyel lépessen fel a felkelők ellen. Szófia polgári lakossága nagy ellenszennvel nézi a földmivesek felfegyverkezését.

A beograd-i sajtó nagy fontosságot tulajdonít a bulgáriai eseményeknek. Attól tartanak, hogy a legnagyobb részét macedóniai menekültekből álló felkelő sereg Délserbiába is be fog törni.

Nagy aggodalom uralkodik a bolgár polgári ellenzék körében a szófia-i fogházból a sumeni börtönbe átszállított volt miniszterek élete miatt is. Minthogy a népszavazás eredménye lehetetlenül tette, hogy a minisztereket halálra ítéljék, attól tartanak, hogy a börtönben fogják őket el tenni, láb alól *Daszkalov* helügyminiszter megnagyító kijelentései sem tudták ezt az aggodalmat eloszlatni.

Újabb hírek szerint a kormány csapatai és a csendőrség már el is nyomták a felkelést *Dzsüszkendélben*, melyben a felkelők mindössze 24 óráig uralkodtak. *Daszkalov* helügyminiszter személyesen

Dzsüszkendélbe utazott a vizsgálat vezetésére. A felkelést, úgy látják, a *dzsüszkendili* kerületi főnök kihívó magatartása idézte fel. *Petrisből* is lázongások hírei érkeztek. A kormány csendőrséget küldött a felkelők megfékezésére.

Szófiába a kormány szűkszavú és ellentmondó hivatalos kommunikációin kívül más megbízható hírek nem érkeznek. Ennek folytán a városban a legkülönbözőbb rémhírek terjednek el és tartják igazolomban a lakosságot. Az egyik verzió szerint a macedon felkelők egymás között is harcra keveredtek és *Alexandrov* Todor emberei megtámadtak egy nyilvános házat, amelyet az ellenpárt harcosai okkupáltak. A házat petroliummal leöntötték és felakarták gyújtani. Erre a bentlők megadták magukat. Más harc nem is volt a városban.

A felkelők a jugoszláv határt fenyegetik

Bulgáriából érkező legújabb hírek szerint az Észak-Bulgáriából özönlő felfegyverezett parasztok kedden már *Szófiába* érkeztek és a demokráta-párt helyiségét, valamint több üzletet lerombolták.

A felfegyverzett parasztok már érintkezésbe léptek a felkelőkkel és az egyesült bandák a jugoszláv határ felé vonulnak.

A kormány ezért szerdán már megtelt minden óvintézkedést. *Pasics* hadügyminiszter szerdán délelőtt

ebben az ügyben sokáig tárgyalat *Pasics* miniszterelnökkel.

Szófia-i ellenzéki körökben a legutóbbi események miatt nagy felelem uralkodik és szerdán már minden üzlet zárva volt. Attól tartanak, hogy a felkelők a letartóztatásban lévő huszonkét miniszter életére törnek.

Nagy Jancsit

egy amerikai állampolgár autója gázolta halálra

Kártérítést követelnek a szülők

A tragikus véget ért *Nagy Jancsit* hegedűművész halálos szerencsétlensége után a tetteletlen gázásban már csak a rendőri nyomozásnak jut aktív szerepe. A halálos szerencsétlenség után az első órákban nem tudta senki még a gyilkos autó számát sem, bár ugyanaz az autó szállította a halálosan sérült fiatal művészt a Rókus-kórházba is.

A rendőrség azonban — mint *Budapestről* jelentik — széleskörű nyomozást indított meg, amelynek eredményeképpen megállapították, hogy a 16220. számú autó gázolta el *Nagy Jancsit*. Ennek alapján a budapesti rendőrség megállapította, hogy az autó tulajdonosa *Kardos Lajos amerikai állampolgár*, aki néhány nappal ezelőtt érkezett Budapestre és a szerencsétlenség időpontjában is az autón volt.

Az autó soffőrije rendőrségi kihallgatása alkalmával azzal védekezett, hogy lassan hajította a gépkocsit, azonban a sikos út miatt nem tudott elég gyorsan fékezni. A soffőrt védekezése ellenére is a rendőrség őrizetbe vette.

A szerencsétlen végű *Nagy Jancs* most szerdán felboncolták és megállapították, hogy halálát belső elvérzés okozta. Mivel pedig az autó tulajdonosa is kelletlen a szerencsétlenségéről, a kis *Nagy Jancsi* szülei hozzátartozói máris igen magas kártérítési igényt jelentettek be, tekintettel szerencsétlenül járt fiuk kettőtört művészi pályájára, arra a fényes karrierre, ami előtte állt.

A tegnapi

Írta: Berkes Imre

Malvin éjjel felkelt, kinyitotta az ablakot és kibámolt az éjszakába. Valahol messze halk susogással osont tova a Dráva, de az asszony zaklatott fantáziájában úgy érezte, hogy a víz alig néhány méternyi mélységben itt zug az ő ablaka alatt s néki csak lendítenie kellene egyet fáról testén s azonnal vége lenne mindennek. Bámúlt, figyelt, érthetetlen vágyódással nyujtotta előre fehér nyakát, aztán hirtelen betette az ablakot, meggyújtotta a gyertyát, kendőt terítet a vállára, papucsba bújta a lábát s bekopogott a szemszéd szobába.

— Kisasszony, alszik?... Borbála alszik?...

— Nem alszom, — hangzott egy rekedt hang, Ébren vagyok.

— Jöjjön hozzám. Jöjjön, mert félek.

A vén varrónkisasszony öt perc múlva ott állt Malvin ágya szélén. Malvin reszketett, fehér fogai vacogva villantak meg vérszíves szájaiban.

— Valami baja van? — kérdezte Borbála.

— Semmi. Már elmult. De kérem, maradjon most itt. Milyen jó, hogy nem utazott el tegnap. Legalább beszélhetek most magával.

— Osszekuporodott, mint a macska. Csak a kicsiny feje látszott ki a takaró alól.

— Mondja, Borbála, milyen messze van innen a Dráva?

— Legalább félóránnyira.

— Igen. Én is úgy tudom. Mégis azt hittem az imént, hogy itt folyik az ablakom alatt. S majdnem beleugrottam, úgy kivert a forróság.

— Rettenetes, — mondta a vén kisasszony és keresztet vetett magára. Talán rossz álmai voltak?

— Rosszak. Bizonyára, nagyon rosszak. Vagy jók. Magam sem tudom. Képzlje. Borbála, hiszen magának megmondhatom, maga apró gyermekkorom óta ismer engem, képzlje, meg akartam esalni az uramat.

A vén kisasszony fölugrott, de csak egy pillanatra állt, a férde remegni kezdett s visszaruszkadt az ágyra.

— A tekintetes urat? Azt, a tekintetes urat? — kérdezte, bár bizonyosan tudta, hogy róla van szó. Azt a drága, jó embert?

— Azt a drága, jó embert, — ismételte az asszony. De már elmult. S most boldog vagyok, hogy ezt valakinnek meg is mondhattam.

Elhallgatott. Még remegett a szája, még akart valamit mondani, de nem szólt. Az urára gondolt, aki holnap megérkezik, s az új bérőre, aki tegnap utazott el. Az ura fekete szemére, s a bérő acélszürke szemére.

— Almos vagyok, — mondta s a fejére huzta a paplant.

Borbála megcsókolta a kezét s kiment a szobából. Malvin fekiült. Kinyitotta, aludni akart, belehánlalt a gyertyába, aztán óvatosan, lopva, hogy most már meg ne hallja senki, újra kibújt az ágyból. Megint az ablakánál állt, a Drávát áhította a szomorú, andalgó vízet, de már nem hallott a susogásából semmit, s azt

sem érezte, hogy itt imbolygona az ablaka alatt. Egy fűre gondolt, nagyra, erőse, s egy másikra, aki kicsiny és szótalan volt, s ez a másik volt az ő ura, s a nagy már senkije se volt, se ismerőse, se szeretője, csak egy nagy darab ember, a milyen a parasztiatából — Valami száz megterem a pusztán... Szalmalágy, füzes, egy ostoba érzéki delután, tavol a susogó víz, butító, s egy gyönyörű férfinek a szerelmes száva... És egy jédt asszonyka... Nem, nem, ilyesmi csak egyszer van, egy csodaszép tegnap.

Régen behívta magához Borbálát. Rideg volt, a tekintetes asszony volt, aki szereti magát nagyságosnak szólítani. Keményen elnézett a vén lány fölött s csak ennyit mondott neki:

— Az éjjel mondtam magának valamit. Már nem tudom mit, de nem szeretem a pletykákat. A kocsit késsen áll. Hazamehet.

Borbála nem sértődött meg. Kezet eskölt az asszonynak és hazament.

Félóra múlva már ő is kocsin ült. A város felé röpülték a lovak. Az ura elé ment, felkendezve gondolt rá, már két hete nem látta, forrt a türelmetlenségétől. Nógatta a kocsist...

— Tovább, tovább — sürgette az asszony, előre hajolt, s csak nézte, szivta magába a messzeséget, a várost, az álomszerűt, a vonatot, amelyből ki fog szállni az ő ura, fáról kis emberkéje, akinek íriss levest és ropós sült csirkét ad ma ebédre, két pohár é-bort, finom palacsintát, ebéd után a hinta-székre ülteni, s ő maga gyújtja meg únom szivarját... A

kertben rózsákat tépdés s a lába elé ünti...

Az ura csodálkozott, hogy elébe jött. Egész éjjel utón volt, össze volt törve, s most még kibéneke látszott. Malvin ráborult, erősen megcsókolta, ezerféle kérdéssel zaklatta, csacsogott, s mint valami csodát, pogány jó kedvvel körüláncolta. Nem mondta, de a forró szemében, a kipirult arcában rajongás volt, bocsánatkérés a tegnappért, egy semmiért, ami mégis olyan végtelen sokat jelentett. Lassan kedvre derült a férfi is, becszelt színházakról, ragyogó üzletekről, a nagy városról, az új ruhákról, amiket feleségének vásárolt. Eszébe jutott a Dráva, a földekre gondolt, a bérőre, akivel nagy terveik voltak.

— Már elutazott? — kérdezte hirtelen.

Malvinnak Borbála jutott az eszébe és megijedt.

— Nem, — igazította ki a férje, — hanem a bérő.

— El, — mondta az asszony.

— És ki építi a csatornát?

— A csatornát? Beszélj róla. Azt mondta tiszser annyit értenek a földek, ha a mi pocsolányunkat összekötné a Drávával.

A férfit igazgatta ez a dolog, hazáig erről beszélt, a drága csatornáról, milliókról, az okos bérőről s most már Malvin is a csatornáról gondolt, szótalanul, lassan elhúzódva az urától, s arra, ha még egyszer föl akar né tásaszani életében az elmulasztott tennőre, akkor nem kellene félórát futnia, hogy elérhesse a Drávát, hanem egyszerűen belevethetné magát a csatornába...

A magyar leszerelés ellenőrzése

A nagykövetek tanácsa a magyar kormányhoz

Budapestről jelentik: A nagykövetek tanácsa a párisi magyar követnek jegyzéket nyújtott át, amelyben azt kívánják a magyar kormánytól, hogy mondjon le arról a jogáról, amely őt a trianon békeszerződés szerint a katonai ellenőrzés tekintetében megilleti.

A békeszerződés ugyanis úgy intézkedik, hogy a katonai ellenőrző bizottság, melyet munkáját Magyarországon befejezte, felszólít és a katonai ügyekben hozott határozatok végrehajtása fölött egy, a Népszövetség részéről kiküldött kisebb bizottság őrököl.

Ez az újabb jegyzék azt igéri, hogy ha Magyarország lemond erről a jogáról, úgy garancia-bizottságot létesítenek, amely a lefegyverzés ügyeit Magyarországon, Ausztriában és Bulgáriában ellenőrzi. Az ellenőrző bizottság székhelye Bécsben lenne, ahova az antant hatalmak kiküldik delegációjukat. Ha Magyarország ezt a javaslatot elfogadná, a költségvetésben nagy tehermentést szabadulna meg.

Bírósági jegyző a vádlottak padján

Megvesztéssel és okirat-hamisítással vádolják a topolai járás volt jegyzőjét

A szuboticai törvényszék büntető tanácsa szerdán tárgyalta *Stojan Stepanovic-Sztojanovics* topolai járásbírói jegyző büntetését. Sztojanovics három hónap óta van vizsgálati fogságban és letartóztatása érdekes körülmények között történt.

Sztojanovicsot kétszer tartóztatták le. Először Topolán. — egy nagyobb vesztéget kísérelt képesen. — a mikor behozták az itteni ügyészre. Ekkor a vádtanács szabadon bocsátotta. Közben újabb büntény derült ki és elfordulték újból letartóztatását. De Sztojanovics megszökött. Az ügyész ekkor körözlevelet adott ki ellene. Ennek a körözlevélnek az alapján Sztojanovicsot a határrendőrség fölismerte, amikor Maribornál át akarta lépni a határt, letartóztatta és jelentést tett az itteni ügyésznek.

Sztojanovics a topolai járásbíró-ság területén lakó asszonyokkal, a kiknek férjei a harczenen elhűntek vagy cselekedtek fizetés ellenében voltak nyilvánítsi bizonyítványt adott. Ezenkívül még két rendbeli vesztéget is kísérlettel is vádolva volt.

Sztojanovicson kívül *Klein János* nyugalmazott tanító és közéleti anyakönyvezető is a vádlottak padján állt. Az a vád ellene, hogy két asszonytól, akik holtaknyilvánítsi ügyben jártak nála, pénzt vett át, de ő nem tartotta azt meg, hanem másoknak átadta, akik elhárított az ügyben, mert ő nem beszél az államnyelvet és nem is járható el az ügyekben.

A főtárgyalást reggel 9 órakor nyitotta meg *Kissal Ferenc* tanácselnök, a tanács tagjai voltak *Gyorgyevics Jován* és *Fuzsics Alexander* törvényszéki bírók.

A kövérdai *Vasilevics Limba dr.* államügyész képviseli. A védelmet *Magaresics Sándor dr.* ügyvéd látja el.

Sztojanovics János vádlott, a volt topolai járásbírói jegyző, eleget szabadon, főnapi letétele szakított, letartóztatási anyasat, nádorában őt a

vádlottak padján. Egész megjelenése urias, felépése hiztos és öntudatos. Széles, kerek arca a jól apolt bajusszal rokonszenves hatást kelt.

Sztojanovics János vádlott az elnök kérdésére ártatlannak vallja magát és kijelenti, hogy senkitől egy fillért sem nem kért, sem nem kapott. Utána *Klein János* vádlottal hallgatta ki a bíróság. Beismeri, hogy *Uveges Annától* holtaknyilvánítsi ügyben 2200 koronát felvett, de azt átadta *Mudrics* alügyésznek, azután egy másik asszonytól kisebb összeget kapott és azt *Bömbes Emil* ügynöknek adta át. Ő nem tartott meg magának a pénzekből semmit és Sztojanovics Jánossal semmiféle összeköttetésben sem állott.

Elsőnek *Scheiberger Károly* topolai kereskedő, tanu szólította az elnök. Zsirt foglalt le nála Sztojanovics, aki egy este bekopogtatott ablakán, hogy fontos ügyben akar vele beszélni. Scheiberger nem állt vele szóba. Másnap üzent neki Sztojanovics, hogy 30.000 dinárért feloldja a

zsirt.

Ezután a holtaknyilvánítsi ügyeket tárgyalta a bíróság. *Foutányi Margit* tanu vallja, hogy adott Sztojanovicsnak 1000 koronát. Sztojanovics ezt tagadja.

Ez ismétlődik minden tanuál. *Sziora Latosné* 1000 koronát, *Edeleány Erzi* 800 koronát, *Bacsics Istvánné* 800 koronát, *Zavdszky Mátysné* 300 koronát, *Csabai Margit* 2000 koronát adott. Töle Sztojanovics 4000 koronát kért, de megelégedett 2000 koronával is.

Sztojanovicsnak minden tanu a szemébe mondja, hogy a lakásán átadták neki a pénzt és pár napra meg volt a holtaknyilvánítsi, de a vádlott állhatatosan tagad.

Több beidézt tanu nem jelent meg, miert is *Vasilevics dr.* ügyész indítványozta, hogy a tárgyalást halasztják el és a meg nem jelent tanuak vezessék elő.

A bíróság helyt adott az ügyész indítványának és a főtárgyalást bizonytalan időre elnapolta.

Nemzetközi bankár-bizottság fogja megoldani a német jóvátétel kérdését

Hároméves moratóriumot kap Németország

Párisi jelentés szerint a Londonban tartandó jóvátételi előterjesztésről a vélemények nagyon megoslanak. Egyes francia lapok a londoni tanácskozást fontosabbnak tartják a brüsszeli konferenciánál, ahol már csak a nehezen megváltoztatható tervet fogják előterjeszteni.

Más vélemény szerint azonban a brüsszeli konferencia fontosabb, mert a londoni értekezlet elé a franciák nem visznek minden kérdést. A német jóvátételi kérdést és a nemzetközi kölcsönök ügyét azonban mindenesetre fölvetik Londonban. A londoni konferencia valószínűleg két nap alatt befejeződik, de nincs kizárva az sem, hogy egy hétig is el fog húzódni.

Londonban a belgák külön javaslatot szándékoznak előterjeszteni, az olasz kormány pedig a német jóvátételből nagyobb részesedést fog követelni. *Poincaré* nek az a terve, hogy a szövetségesek mondjanak le a békeszerződésekben biztosított jogok egy részéről a bankár-bizottság javára. A bankár-bizottság az összehozott

nemzetközi kölcsön egyrészét *bozsássa a jóvátétel rendelkezésére*, a többi részével pedig a dologi szolgáltatásokat és a márka stabilizálását tegyék lehetővé.

Poincaré terve szerint Németország a fizetésekre három éves moratóriumot kapna és ennek az időnek elteltével külön szerződés alapján részesednének a szövetségesek a német vállalatokban. Két-ségesnek tartják azonban, hogy a franciák hajlandók volnának a békeszerződésekben biztosított jogaiknak csak egy részéről is lemondani.

Az angol kormány már megkapta az olasz és belga kormány válaszáat a londoni konferenciára való meghívás elfogadására nézve, a német kormányban pedig már átadták a nagykövetek jegyzékét, amely szerint a nagykövetek tanácsa hajlandó megvitetni, hogy a németországi ellenőrző bizottságot kisebb bizottsággá alakítsa át.

Egyes hírek szerint a brüsszeli konferenciát január hó 15-éig elhalasztották.

A tengerszorosokba fullad bele a világbéke

A lausanne-i konferencia — Anglia titkos tárgyalásokat folytat a törökökkel

A lausannei konferencián a tárgyaló felek közt kideredett helyzet még mindig nem javult. A török delegáció panaszkodik, hogy Lord Curzonnak a török kívánságokkal szemben tanúsított magatartása lebecsülné teszi a tárgyalásokat nyugodt és zavartalan folytatását. A törökök azt követelik, hogy ismerjék el a török tennhatóságot a tengerszorosok fölött, amelyek eddig is Törökország birtokában voltak. Anglia ezzel szemben kijelenti, hogy a tengerszorosok ügyét nem szabad kizárólag török kérdések feléig, minthogy ez a probléma valamennyi hatalmat egyaránt érdekli. Azt kívánják tehát, hogy a szorosokat elhagyják nemzetközi felügyelet alá, mert másképpen nem lehet a békét biztosítani. Lausanneban úgy tudják, hogy Lord Curzon jarközlelése Londonba utazik, hogy a minisztertanácsnak jelentést tegyen a békekonferencia állásáról.

A békekonferenciának a tengerszorosok ügyével foglalkozó albizottsága szerdán délután 11 órakor össze-

szült, hogy a szorosok ügyével foglalkozzon. A szövetséges hatalmak az oroszok jegyzékére egyelőre ideiglenes nyilatkozattal válaszoltak, minthogy a nagyhatalmak között a kérdésben még nincs meg a kellő egyetértés.

Szerdán a konferencia jegyzékét kapott a pápától, amelyben felhívja a hatalmak figyelmét a Konstantinápolyból érkező nyugtalanító hírekre. A jegyzék szerint Kiszámban a keresztények és örmények között pánik tört ki és a pápa segítséget kér a konferenciától a lakosság számára, mielőtt pápa a jegyzékre kijelentette, hogy a pápát hámisan informálták.

Nurri bej a sajtó számára kijelentette, hogy Oroszország és Törökország közt teljes az egyetértés a tengerszorosok kérdésében és hangosította a két állam együttműködésének zavartalanítását. Ezzel szemben a delegáció körében arról beszéltek, hogy Anglia bizalmas tárgyalásokat folytat a törökökkel, hogy Oroszország befolyását egyenlőre elkompenzálja.

ők fejében ismét az angol befolyás szereztte meg a török politikában.

A török delegáció egyre bizalmatlanabbá válik *Nansen* akcióival szemben és azt állítja, hogy *Nansen* Konstantinápolyban a görög érdekeket védelmezi.

Véres összeütközések Konstantinápolyban.

Konstantinápolyi jelentések szerint a török fővárosban kedden ismét véres összeütközések voltak a török rendőrség és az angol csapatok között. A török rendőrök ugyan is gyengyersen meg akarták akadályozni a görög és örmény lakosság behajózását, mire az angol megszálló katonaság gépfegyverekkel vette védelmébe a lakosságot. Az összeütközésnek mindkét részről számos halottja és sebesültje volt.

Hasonló összeütközésekről adnak hírt Samosból is.

Harc a Körös-menti erdő birtokáért

A határmegállapító bizottság újból Szubotícára érkezett

A jugoszláv-magyar határmegállapító munkálatait már a befejezéshez közelednek, azonban egyes részlet-kérdésekben még mindig nem sikerült végleges döntést hozni. Az egyik ilyen vitás határkérdés a Szubotica mellett folyó kis Körös mentén lévő határkiszögellés ügye. Az egész vitás terület jelentéktelen, azonban egy magyar, mint a jugoszláv kormány ragaszkodik hozzá, ami miatt most már másodikban érkezett a határmegállapító bizottság néhány tagja Szubotícára ebben az ügyben.

Néhány héttel ezelőtt a határmegállapító bizottság tagjai már tárgyaltak erről a kérdéssel — amint akkor meg is írtuk — a helyszínen azonban az akkor folytatott tárgyalások nem vezettek eredményre és így szükségessé vált a bizottság tagjainak újbóli kiszállása.

A határ-vita úgy állt elő, hogy a szuboticai határban folyó Körös-patakunk két medre van. A régi medre azonban olyan volt, hogy esőzések idején a meggyülemlett víz azonnal elöntötte a folyót környező földeket, mert a mellette ásvott vízvezető árok sem felelt meg rendeltetésének. Ezért Szubotica város annak idején új vízvezetőt eszményt épített a Körös mentén és így újból szabályozta a folyó folyását. A trianoni békeszerződés szerint a folyó régi medre a határ, míg az új vízvezető árok már jugoszláv területre esik. Ez a határban egy éles kiszögellést alkot, amelyen erdő van.

A harc a jugoszláv és a magyar kormány között ezért az erdőért folyik. Az erdő gyertyánfából áll, ami nagy értéket képvisel és ezért akarja Magyarország visszaszerezni, viszont Szubotica város a határmegállapítás következtében amugyis 16.000 hold erdőt vesztett el és így föltétlenül ragaszkodik ennek a kis erdőnek a birtokához.

A vitás határkérdésben való döntés céljából a határmegállapító bizottságnak Szubotícára érkezett tagja, élnökön *Tsolak-Antics* ezredessel valamint a város képviselőiben *Karobasavics Gábor* rendőrfőkapitány szerdán délelőtt kiszálltak a határon, ahol a magyar hatóságok exponensai is megjelentek.

Jellemző a határmegállapítási munkálatokra, hogy hozzáértők szerint a határmegállapító bizottságnak a Körös mellett erdő ügyében való köztéri utazása több költséget jelent egy jugoszláv, mint a magyar kormánynak, mint amennyi értéket az egész vitás erdő képvisel. Valószínű azonban, hogy a szerdai tárgyalások eredményeképpen végre létre fog jönni a két állam között a kért egyezmény.

CIRKUSZ

Saját tudósítónk jelentése a görög forr- és ellenfordalóról

Szerkesztő ur kérem, tetszett mondani, írjak tudósítást a görögországi eseményekről. Itt van:

Csakugyan nagy hajók vannak Odalant szög Görögországban. Szinte klasszikus, hogy milyen drámai jelenetek játszódnak le nap-nap után. A miniszterek csaknem valamennyien elvesztették a fejüket, az emberek egy részének folyó van a hasában. Nem csuda, hogy a szegény király nem tudott uralkodni magán és világrekordot állított fel a marathoni futásban. Magyarul szólva: sietett megmenteni arany és ezüst marháját, myrrháját és írhatját. Rossz szél hozta oda Venézioszt aki mindenáron Zeusz vagyis az atyauristen akar lenni hazájában. Pedig milyen szatira; nem egyéb mint egy vén szatir, akinek túlságosan megnöttek a szarvai, mert addig istenítették, amíg maga is elhitte, hogy egész és nem félsten.

Az emberek ma Görögországban örmestertől felfelé feláru jeggyvel mennek az alvilágba. Tübornokok és miniszterek, azokivül mindenre ráfizetnek. Venéziósz a ravasz krétai korcsmáros dupla Krétával írja fel a nagy tartozást, amiért eltitkíték, hogy nemzeti büszkeségüket, azt az értékes szmirnát Kemal pasa kihuzza a lábok alól s amiért Számoszt és még számos szizetát a vízbe etették. Bizony a balsors, illetve Lloyd George ugyancsak elbánt a szegény hellékkal s ma már a fenékné kell a régi dícsőség. Bizony, kiderült, hogy ma már nincsen Görögországban egyetlen Achilles sem, mégis, mindenkiné meg van az Achilles-sarka.

Csak az érthetetlen, hogy miért vannak úgy behyugulva ezzel a mostani, legutóbbi vereségükkel, hiszen annyiszor elpötyölkáltak már őket, az ókorban, a középkorban, az ujkorban és most a legszebb férfikorban, hogy ennek a futásnak még sem volna szabad kottyania. Ha már futásról beszélünk, futólagosan azt is meg kell még jegyezniük, hogy a görögök a mese szerint mesésen veredtek egykor az oroszánokkal s most azonban azzal a sovány angorai macskával sem tudtak elbánni. Ugy látszik a görögöket teljesen elhagyták régi isteneik. Az istenek sem akarnak segíteni rajtuk. Apolló moztulajdonos lett, Minervának könyvnyomdája van Subotícán. Merkunnak pénz- és váltóüzlete ugyanott, Aesculapnak gyógyszerüzára Topolán, Herkules furdót nyitott Mehádián, Dianának sóstorszeszlakata van minden nagyobb városban...

Szerkesztő ur kérem, nem tudom tovább folytatni, nem tudok több görög isteni felsorolni, mert görögpötlös voltam a gimnáziumban.
(g. z.)

A városi tisztviselők tizenharmadik havi fizetése

Hárommillió állami adórészesedést kap Subotícán

A suboticei városi tisztviselők helyzetében csak kevés javulást jelent az a személyi- és családi pótlék felemelése, amit a városi tanács legutóbb elhatározott és amit a köznyelvi jóváhagyása után január 1-től kezdve fog a város folyósítani. A tisztviselőkön legalább pillanatnyilag csak úgy lehet segíteni, ha a már régebben beígért tizenharmadik havi fizetést megkapják. A városi alvállalkozásoknak minden reményük ebben a tárgyalásban van, ami eddig csak azért késett, mert a

város még mindig nem kapta meg az állami adórészesedés fejében járó 3,200,000 koronát.

Ismeretes, hogy ennek az összegnek a folyósítása már milyen rég kérik. A »Bacsmegyei Napló« munkatársának azonban a Subotícán időzött Konovics Miklós dr. pénzügyminiszteri főinspektor erre vonatkozó kérdésünkre kijelentette, hogy a pénzügyi kormány feltételül folyósítani fogja a városnak ezt az összeget, mint azt már több más vajdasági város részére is kiutalta. Az így elintézésének csak formai nehézségei vannak még, azonban valószínű, hogy még december folyamán megkapja a város ezt az

Kettős gyilkosság az országúton

Agyonlöttek és kiraboltak két gazdát

Vakmerő rablógyilkosságok követtek el szerdán délelőtt a Novisad-Szenttamás közti országúton.

Letia Milorad és Cvetanov Rádó gazdálkodók szerda hajnalban két hízott disznót vittek be a novisadi piacra eladni. A disznóvásár hamar megtörtént s a két fiatal gazda a vételáru kapott hétezer dinár készpénzel nyomban visszafelé indultak Csemely-pusztára. Délfel az országúton dr. Markovics Sándor szállása közelében holtan találták a két gazdát. Letia Miloradot halántékán találták a gyilkos golyó, Cvetanov Rádónak pedig a fejébe és a szájaiba löttek. A kocsiból az egyik ló ki volt fogva, a gyilkos ezen menekült el.

A kettős rablógyilkosságot Palokjev Mirko gazdálkodó fedezte fel, aki gyalogszerrel tért vissza Novisadról Csemelyre. Nyomban fellármázta a környékbeli tanyákat s értesítették a novisadi rendőrséget is, ahonnan Gyorgyevics főkapitány helyettes és Rákics rendőrkapitány vezetésével nagyobb rendőri birtóság ment ki a helyszínre s nyomban megkezdte a nyomozást. A kör-

összeget, amelyet a tisztviselők fizetésemelésére kell fordítani, ami általi lényegesen javulna helyzetük.

Ebben az esetben a városi alkalmazottak az adórészesedés összegéből, amelyet a gyorsabb elintézés kedvéért esetleg előleg formájában fejenként a városnak kiutalt, feltételül megkapják a tizenharmadik havi fizetést. Azonban az esetben is, ha ennek az állami tartozásnak a kiegyenlítése még tovább késne, kilátás van arra, hogy a városi alkalmazottak megkapják a tizenharmadik hónapra szóló fizetést, miután szó van arról, hogy a városi tanács szükség esetén gondoskodni fog ennek költségvetési fedezetéről.

nyékbeliek vallomásából a következő tényállást derítette ki a rendőrség:

Letia és Cvetanov tizenegy óra után indultak vissza Novisadról. Utközben úgy ismeretlen fiatalember felkerekedett a kocsijukra. A két gazda helyet adott az idegennek s valószínűleg elmesélték neki azt is, hogy disznót adnak el Novisadon. A Markovics-féle szállás közelében az idegen, aki hátul ült a kocsiiban, revolvert rántott elő, s hátulról föbe lötte Cvetanovot, majd amikor Letia hátrafordult, föbelőtte és a szájaiba lött. Letia nyomban meghalt, Cvetanov még néhány percig szenvedett.

A gyilkos felkutatása áldozatainak zsebeit, kivette a hétezer dinár készpénzt, kifogta a kocsiból az egyik lovat s elvágatott Klüssa pusztai irányába.

A tettes kiltét nem lehetett megállapítani. A rendőrség azonban már nyomában van a gyilkosnak.

A környékbeliek, akiket felháborít a véres gaztetet, maguk is részt vesznek a nyomozás munkájában.

Menekülnek az agrárreform elől

Báró Hammerstein Richard eladta birtokait — Bónáti földbirtokosból mexikói farmer

Az agrárreformról szóló törvény végrehajtása körül elkövetett viszázságokról hiába írnak össze köteteket, az agrárreformot úgy hajtják végre, mintha ezt a nemesi intencióból megalkotott törvényt csak azért hozták volna meg, hogy intézkedései segítségével kiszekírozzák a régi birtokosokat, tönkre tegyék az ország mezőgazdaságát, állandó bizonytalanságot teremtsenek, amelyben a tulajdonos nem tudja, hogy kié a föld, hogy az a birtok, amelyet neki adtak, vagy meghagytak, meddig marad az övé s hogy így senkinek ne legyen kedve beruházásokra.

A vajdasági földbirtokosok egy része már belefáradt a meddő harcba a földért. Mert sem az igazságosság, sem a többtermelés, sem az ország érdekei nem irányadók abban a tekintetben, hogy kié legyen a föld. A birtokosok, akikről már elszedték mindent, amit a törvény legrigorozusabb végrehajtása után el lehet venni, még mindig nem élhetnek és nem gazdálkodhatnak nyugodtan. Az új birtokos-szomszédok meglehetősen agresszívással tevék túl magukat a törvényen, igen sokszor erőszakkal szerzik meg maguknak azt, amit az agrárreformhivatal nem utalt ki nekik. Agrárreform alá veszik a lábasfőzőkat, a gazdasági felszerelést és a behordott termést is.

Erthető ilyen körülmények közt, hogy a régi földbirtokosok szívesen menekülnek a földjeiktől.

A bicskai földbirtokosok közül ujabban Hammerstein Richard sárpusztai földbirtokos adta el négyeszdoldos birtokát bajmoki és suboticei vevőknek. Hammerstein Richard nemcsak a vármegye politikai életének volt egyik legiszteletreméltóbb vezéralakja, hanem mint gazda is egészen elsőrendű volt. Birtoka joggal tarthatott igényt a mintagazdaság elnevezésre. A legmodernebb felszereléssel, épületekkel és gépekkel volt ellátva. Az agrárreform által teremtett helyzetre azonban annyira ráunt, hogy a forgalmi értéknek majdnem egy harmadadrát adta oda az egész gazdaságot.

Még radikálisabban vetett véget az agrárreformmal együtt járó vexatúráknak egy bónáti földbirtokos, Schaller Arthur, aki eladta itteni földbirtokait s kivándorolt Mexikóba farmernek. Azt írja az utóli küldött leveleiben, hogy Mexikóban már nem kell félni az agrárreformtól.

Az agrárreform miatt azonban nemcsak a nemzetiégsi kisebbségekhez tartozó földbirtokosok panaszkodnak, hanem teli vannak panaszzsal a szerb birtokosok is, akikkel szemben pedig némileg énezőbbek a reform végrehajtásánál.

Az agrárreform helytelen végrehajtása már eddig is sok bajt okozott és még temérdek gazdasági kárt fog előidézni mindaddig, amíg a súlyos hibákat nem orvosolják.

Életbelépett a kavéházi luxusadó

Szerdán este szedték először az új városi adót

A rég elfogadott kavéházi luxusadó szerdán este életbelépett Subotícán. A városi főszámvevő hivatalba szerdán délelőtt berendelték valamennyi kavéház és étterem fizetőpincéret és kiosztották azokat a blokkokat, amelyek az új luxus-adó beszedéséhez szükségesek. Egyuttal ellátták a fizetőpincéretet a szükséges utasításokkal is.

Eszerint a kavéházakban este 8 órától kezdve, az éttermekben pedig 9 órakor kezdik szedni az új luxus-adókat, még pedig 10 koronás terjedő fogyasztás után egy koronás blokkot tartozik a fizetőpincér minden vendégnek adni, 10 koronán feletti fogyasztásnál pedig az árak 10 százalékáról ad utalványt. Ezeket a blokkokat két példányban kell a fizetőpincérnek kiállítani, az egyiket a megadózottat vendégnek kell adni, a másikat pedig meg kell őrizniük és ezeknek a blokkoknak az alapján minden tíz napban le kell számolni a beoltyt luxus-adóval a főszámvevőségén.

Az új luxus-adó kivetésének első napján, szerdán este a közönség idegenkedéssel fogadta az új rendszert, amely a fizetőpincéreknek is sok munkát okoz.

A román fa az SHS. királyságban

Az S. H. S. királyság egyik legnagyobb exportcikke a fa, Horvátország, Szlovénia virágzó faterlepei mellett, még a régi királyságban és Montenegroban rengeteg kihasználatlan, s a vasuti hálózat szegénysége folytán még hosszú ideig kihasználhatatlan erdőszeg van. Ennek ellenére az S. H. S. királyság tűzifa behozatala szorult. Naponta érkeznek Romániából megrakott favagonok. A román fa a vám és a szállítási költségek dacára olcsóbb Jugoszláviában, mint a belföldi. Subotícán mintegy 20 százalékkal olcsóbban kínálja a fát a romániai kereskedő, aki idején fát eladni, mint a helybeli, aki a belföldi termelőtől vásárol.

Az oka ennek elsősorban az, hogy a belföldi szállítóképes fatermelők drágák. Minthogy a munkabérek és az élet Romániában sokkal olcsóbb, mint Jugoszláviában, a román fatermelő a versenyben könnyen legyőzheti az S. H. S. királyságbeli vetélytársát. De nem kevésbé fontos ok a vasuti tarifa is. A jugoszláv vasutó vállalat drágább vasutója. A fa szállítása olcsóbb Romániából az S. H. S. királyságba, mint a belföldről való szállítás.

Ez nemcsak a belföldi fogyasztó számára teszi drágává a fát, hanem az országot megfosztja igen jelentékeny exportvédelméltől.

Ezelőtt a horvát fa kikerült Angliába, Olaszországba, Franciaországba, innen vittek a fa egy részét Egyiptomba is, különösen a hajó és vasuti kocsik építéséhez való fát. A régi rezsim szállítási kedvezménye tette lehetővé a faexportot. Fiume felé minimális volt a fa fuvarja. A mostani vasuti politika következtében az ország kezd elvesztetni a legjobb vevőt. A külföld már csak olyan fát vásárol Jugoszláviában, amit másutt nem kap meg. A román és a lenyevi fa kiszorítja a világpiacról a jugoszláv fát.

Horvátországnak fellendülést és gazdagodást jelentett a faexport, az hogy a viszonyok kiszorították a jugoszláv fát a külföldi piacról, azt jelenti, hogy ismét egész országrészekre a nyomor s a kulturázatlanság ideje tér vissza.

A szubotocai misszió

Háromhetes lelki gyakorlat a katolikus templomokban

Mint ismeretes, december harmadikán kezdődött meg a szubotocai katolikus hívek számára háromhetre terjedő előadásorozat: a misszió.

A missziót megszervező szubotocai katolikus pápáság nagy körültekintéssel végezte feladatát.

Ez abból is kétségtelenül megállapítható, hogy a templomok az előadások alatt zsúfolva vannak s egyházi körök nyilatkozatai szerint már most, négy nap után is, a hitélet határozott föllendülését lehet tapasztalni.

Naponta százával végzik el a hívők hitbeli köteleességeiket, nagyon sokan kériük ki a missziós atyák tanácsát és főleg örvendetes jelenlésként említik az előadást nagyszámúban látogató intelligenciát.

A missziós előadásokat fölváltva a ferencrendi és a szent Teréz-templomban tartják P. Csávossy Eleonór S. J. és P. Miklós kármelita, utóbbi december 10-én, vasárnap váltja föl P. Csávossy. Az előadások az előzetes terv szerint nem annyira hitvédelmi, mint inkább hitéleti körben mozognak s a hitélet megerősödésére irányulnak.

HIREK

Egy kritikus albumából

Az írónak szabad tanítani. — hogyné! hiszen ő az emberiség egyik nevelője. De nem szabad észrevétni az oktató szándékát, mert akkor nem hallgat rá senki.

— A nőknek — rendszeren — azok az írók tetszenek a legjobban, akikben nincs sok eredetiség, amely nyugtalanítja és elijeszti őket. E kedves olvasókat elsősorban a mese érdekli s a szereplő személyek sorsa, s ha ez érdekes, akkor stílus, koncepcióval, világnézettel és jellemfestéssel vajmi keveset törődnek. Ezért szeretik annyira a nőírókat s azokat, akik egyenesen nők számára és szinte nőiesen írnak. Marc Twaint nem azért nem kedvelik, mert vasikos és Bernard Shaw-t nem azért méltányolják oly kevéssé, mert írónikus, hanem mert mind a kettő eredeti. S a nőírókat nem azért olvasák oly nagy érdeklődéssel, mert írni tudnak (hiszen a legtöbbben nem tudnak), hanem, mert érdekes történeteket beszélnek el, amelyek rendszeren házassággal végződnek.

Egy fiatalember azal a kérdéssel fordult egy igen hatalmas és nagyon kiváló íróhoz, vajjon mi szükséges ahhoz, hogy az emberből író legyen?

— Írói tehetség, — felelte a kitünnőség.

A fiatalember szomorúan, lefőzve távozott tőle, s mélabusan sóhajtott magában:

— Hát semmi reményem sincs, hogy íróvá legyek?

Az írónak, aki divathat van, minden szabad, — még ostobaságot is bírhan írhat. Akit pedig nem szeret a közönség, az még okosat se írhat büntetlenül.

Az író rendszeren jobb vagy rosszabb, mint a könyveit. Jaj annak, aki jobb náluk! (Milyen rosszak lehetnek annak a könyveit!)

Bdkr.

— Hangverseny a királyi udvarban. Beogradból jelentik: A híres beogradi Slatina-Zorko kvartett vasárnap este a királyi család előtt hangversenyt tartott. Mária

A görög király a forradalmi bizottság feloszlatását követeli

Görögországban erősödik a köztársasági mozgalom

A Görög görög király elmeneküléséről érkezett hírek mára Athénből meczafolyák, emellett a közlemények arról számolnak be, hogy a király helyzete kormányával szemben egyre nehezebbé válik. A király, látva a korona presztízsenek és befolyásának teljes bukását, tiszta helyzetet akar teremteni és ezért felszólította a kormányt, hogy

a forradalmi bizottságot azonnal oszlassák fel.

Ha ez nem történne meg, úgy nem hajlandó tovább a trónon maradni, a legrövidebb időn belül lemond és elhagyja az országot.

A kormányt ez a felszólítás nagyon kínosan érintette, mert nyílt kenyőrtésre kell vinnie az ügyet. A forradalmi bizottság semmi körülmények között sem hajlandó munkáját beszűntetni, sőt erős akcióit feji ki a köztársaság proklamálása érdekében. A republikánusok azt hangoztatják, hogy nemcsak az ellizött Konstantin, hanem a királyi család valamennyi tagja, így a jelenleg uralkodó II. György király is egyaránt felelős Görögország rom-

lásáért. A kormánynak szemére vetik, hogy András herceggel szemben külföldi befolyásra nem alkalmazta az öt megillető büntetést, a mivel Gumarisz és miniszterársait sújtották. Ily módon a nép körében a forradalmi bizottság a királlyal és a kormánnyal szemben egyre erősebb talajra talal.

A republikánusok helyzetét az nehezíti meg, hogy egyelőre nincs alkalmas személy, akit a mozgalom élére állíthatnának. Venizelosz egyelőre távol tartja magát e forradánsoktól. Egy athéni lap tudósítója előtt kijelentette, hogy az összeomlás a legszomorubb korszakot jelenti Görögország számára. Trácia és Kisázsia elvesztése a görög remények megsemmisülését jelenti és a mai reménytelen helyzetben egyáltalán nem hajlandó hazájába visszatérni. A legjobb esetben is csak 1925-ben fog Görögországba visszamenni.

Római jelentések szerint a száműzetésre ítél András herceg szerdán Brindisibe érkezett, ahol ideiglenesen szándékozik letelepedni.

— A lengyelországi elnökválasztás. Varsóból jelentik: A köztársasági elnökválasztást szombaton fogják megtartani. A jobboldali blokk részéről kijelentették, hogy a bloknak nincs jelöltje és Pilsudski, jelenlegi elnök kivételével bárkit támogatnak. E kijelentés után Pilsudski közölte a pártokkal, hogy nem vállalja az újabb jelölést, így a megválasztásra a legtovább kilátása Vitos volt miniszterelnöknek van.

— Határküzgázítás Nyugatmagyarországon. Bécsből jelentik: Az osztrák kormány mult év december 2-ikán megegyezést kötött Magyarországgal, hogy a Magyarországnak ítél német lakosságú Lébeny és Rötifalva községeket Ausztriához csatolják. Ausztria pedig ennek fejében átengedi Magyarországnak a horvát lakosságú Oimöd községet és Szentpéterja egy részét. Határküzgázítások történeke még Ausztria javára Füles és Locsmánd községeknél. Magyarország előnyére pedig Szentgotthárdnál. Az egyezmény a népszavazás jóváhagyása után lép életbe.

— Gazdasági tárgyalások Olaszország és Szovjetország között. Rómából jelentik: Az orosz szovjetkormány Olaszországnak Dél-Oroszországban és a Kaukázusban az olaj, a Donez vidékén kőszén, Ukrajnában pedig mezőgazdasági termelés terén fontos koncessziókat ajánlottak fel. Ezzel szemben az olaszok köteleznék magukat, hogy e gazdasági kincseket kiaknázzák és a haszonban Oroszországot is részesítik, valamint munkásokat és pénzt küldenek a szőhanforgó területekre, hogy így előmozdítsák Oroszország ujfépítését. A tárgyalásokat Kraeszin kezdeményezte.

— Tüz Szuboticián. Kedden éjjel tetőtűz jeleztek a Ljublanska-nálca 50. számú házból, amely öv. Drenkowsz Istváné tulajdona. A tüzoltóság kivonult és egy órai megfeszített munka után a tüzet eloltották.

— A pincérfők kötelező orvosi vizsgálata. Beogradból jelentik: A közegészségügyi minisztérium rendelkezést bocsátott ki, amelyet még korábban egy bizottság dolgozott ki és amely kötelezően elrendeli a nyilvános helyiségek és büfék női személyzetének rendszeres orvosi vizsgálatát.

Mit szól hozzá?

— Hogy esnek a valuták, már a görög korona sem ér egy fabatkát!

— A sentai házénítési akció. Sentáról jelentik: A Bácsmegyei Napló már közölte, hogy Senta város 400 házhelyet ad iparosoknak és a város szegényeinek. A négy száz házhelyből ötvenhetet iparosok kapnak a város belső területén és pedig négy-százötvenkét 3 dináros egységében, a többi 343 házhelyet a város szegényei kapják, a város külső részeiben, teljesen díjmentesen. A házakat új tulajdonosainak nem szabad eladni és kötelesek egy éven belül építeni.

— Rendőri hír. Bruder Martin 24 éves rovoimltu novisadi illetőségű egyén Román Albert novisadi mérnök kárára több aranyeműt lopott, majd Magyarországra szökött. Most visszatért Magyarországból és a szubotocai rendőrség elfogta. Atadják a novisadi rendőrségnek.

— A baranyai menekültek szubotocai szervezetének megalakulása. Irunk már arról, hogy a magyarországi politikai menekültek védelmére kiadott új bélyegminiszteri rendelet értelmében Szuboticián is megalakul a baranyai menekültek gazdasági szervezete. A baranyai menekültek december 10-én, vasárnap délelőtt 10 órakor tartják meg a Corso-moziban a szervezet alakuló gyűlését, melyen minden baranyai és bajai politikai menekült, valamint általában azok a magyarországi politikai menekültek, akik a szervezetbe be akarnak lépni, saját érdekében teljes számmal jelenjenek meg.

— Svájc frankokban számol a novisadi pénzügyigazgatóság. Mint emlékeztet, az államkincstár Novisad városnak ajándékozta a péterváradai sáncokat. E sáncműveket a békében négy-száz-ezer koronára értékelték. A novisadi pénzügyigazgatóság most veti ki az ajándékozási ügyet után a kincstári illetékeket. Mivel négy-száz-ezer koronának hozzávetőleg négy-száz-ezer frank felelt meg a békében, a pénzügyigazgatóság négy-száz-ezer franknak megfelelő érték után veti most ki az illetéket.

— A filmdivánoknak nem szabad házasonni. Párisi jelentés szerint Charles Chaplin eltárhoz akarja vezetni a népszerűségben vele egyenrangú Pola Negrit. A két híresség házasságkötése azonban súlyos akadályokba ütközött, mert Pola Negrinek, a népszerű filmdivánok szerződéseskor filmársasága egymillió dollár biztosítékot követi ki, arra az esetre, ha férjhez menne, mert a filmtrózi véleménye szerint a filmprimadonna népszerűségét a házasságkötés lényegesen csökkenti. Ez az egymillió dollár az akadály. Egyelőre Chaplin és Negri házasságkötésének.

Suboticián az egyedüli hely, ahol elsőrendű orosz zenekar játszik. Minden este teljes zenekar. Pierst István étteremben.

— Az obudai zsidó főrabbi halalos haláleset. Budapestről jelentik, hogy Schreiber Ignác dr. az obudai zsidó hitközség főrabbija szerdán fel akart szállni egy villanóra, azonban olyan szerencsétlenül csuszott el, hogy a kocsi kerékei alá került és nyomban meghalt.

— Magyar műkedvelők Török-Becsen. A török-becsei magyar műkedvelők igen intenzív munkásságot fejtenek ki a magyar kultúra terjesztése érdekében. Legutóbbi Gárdonyi Géza emlékeztető előadást a *Bor-t*, nagy sikerrel, december 10-ikén adták elő. Először Andor vígjátékát, a *Mari-t* és a *Viel-t* mutatták be. Az előadás iránt olyan nagy az érdeklődés, hogy már az összes jegyek elmentek. A tiszteletdíjat Kavecsán Irina, Weracka Terke, Rigo László, Palkas József, Zvipp Ernő, Patkós Lőrinc, Tanács István és Patkós Sándor adják.

Karácsonyi ajándékul eredeti művészeti képekkel nagyon Balazs Árpádnak, a *Bacsmegyei Napló* igazgatójának, Szegediáskunut 127. Műterem.

Dr. Andrejovics Andra fogászati specialista fogorvosi és technikai műferről egyrészt belin és bécsi tanulmány után megnyitotta és minden fogászati műferről a legmodernebb kivitelben tehető. Fogászati laboratóriumában a technikai munkákat fogorvosok részére is Alasch ur, a bécsi fogászati egyetemi intézet volt főiskola végzi. Rendel: d. e. 9-12 és d. u. 2-5-ig. Kralja Petra Park 7. számú házban az emeleten (volt Reichl-palota). Telefon 4-32.

Értesítés. Dr. Herman Károly rendelése belbeteglek részére Radics-u. 2. Telefon 734. Rendelés d. e. 8-11, d. u. 2-5-ig. Modernül felszerelt szüntetőlaboratórium. Átvilágítások, felvételek, röntgen.

Dr. Mezey István orvosi rendelőjét megnyitotta. Belgyógyászati rendelés. Férfi és női nemi betegségek modern gyógykezelése. Rendel: d. e. 8-11, és d. u. 3-5-ig. Subotica, Cara Dušana-ut. 9. (Vass Ádámmal szemben.) Telefon: 695.

TÖZSDE

Beograd, december 6. Zárlat: Páris 203, London 326, Milánó 355, Genf 1365, Newyork 72, Berlin 0.975, Prága 228, Szatnijki 95, Bécs 0.1125, Bukarest 48, Varsó 0.54, Budapest 320, Amsterdam 306, Braszél 480.

Zágréb, december 6. Zárlat: Dollár 71.50-72.50, Berlin 0.80-1, Bécs 0.01075-0.01125, Budapest 305-335, Prága 228.50-231.50, Milánó 355-359, Zágréb 1957-1977.

Zürich, december 6. Zárlat: Berlin 0.00475 (0.005), Holland 211.50 (210.50), Newyork 531.50 (530), London 24.19 (24.04), Páris 36.95 (36.93), Milánó 26.25 (26.25), Prága 108.25 (108.50), Budapest 0.23 (0.23), Zágréb 1.80 (1.80), Bukarest 3.35 (3.35), Varsó 0.0325 (0.0350), Bécs 0.0076 0.0076 (0.0076 0.0076).

Budapest, december 6. A devizaközpont jegyzése: Holland 930, Berlin 1730, London 10600, Milánó 115, Páris 162.50, Varsó 14.25, Dinár 29.60.

Városi Törvényszék
GYOMTUDÓ
MÉRLEKELT
DANKO ERNEST
KÖNYV-ÉLTELÉS ÉS SZÉLES
BEÁRKÁZTATÁS, SZÖVEGÉRTÉS, NYOMDÁI, LITHOGRÁFIA, LAKKÓZÁS, ÉS
SIVÁRMAZÁS, MATREMA ÉS
VILÁGOS KÉPEKESZ.
ÁLLANDÓ SZERELŐSÉG.
MŰVEK, KÉPEK ÉS
TELEFON.

Hol lehet olcsón és jól étkezni? A Fierst-Ötletben. 1000 koronától van ábránia.

(*) **Dr. Vécsei Jenő** orvosi rendelője nemi beteglek részére. Rendel: délelőtt 7-9-ig. Délután 2-től 6-ig és 5-7-ig. Lakás: Cyrill-metoda-tér 12. 1. emelet, Vojtech Viroška-féle ház.

Fájdalomtörő megtört szívvel jelentjük, hogy forrón szeretett édesanyánk és nagyanyánk.

özv. Herczog Mórné
f. hó 6-án este fél 9 órakor hosszas szenvedés után örök jobbtétre szenderült.
A megboldogult hült tetemét f. hó 8-án d. u. 2 órakor kísérjük a Sava Tekell-utca 79. sz. alatti gyászházból az izr. sírkertben levő örök nyugalóhelyére.
Béko poraira!
Subotica, 1922. december 6-án.
A gyászoló család

VALÓDI „ERÉNYI” DIANA
sósborszesz.
Kis üveg ára Din. 6-
Közép „ „ „ Din. 16-
Nagy „ „ „ Din. 33-
Minderültt! Parhat!

Minden Hereskedői vársajt, fészal, előrend érdeke, hogy lehet-e, mely a levezetőben a fűtő a cserélőknél, fűtőszedőknél.
LEGYEBB KIVITELI, TISZTA
BÉLYEGZŐN
Héradék minden n eleven
díjazt anyaró
TENNEN OPTIKUS
Cégny: Subotica A élszardova
ut. 11. Viala verőbe b. ren. e. cii

ASZFALT
KÖZÖSSÉGEK
KÖZÖSSÉGEK
KÖZÖSSÉGEK
KÖZÖSSÉGEK

Kát ánylomez, aszfaltzsigelő-
omez, közánkétrány, carboli-
neum, facoment, szurok, veslak
eszfalt, Bitumen.
Beogradi Aszfalt és Kátrány-
vegyitermekék gyára
Beograd
Valka-Karadziceva ul. 6.

Import Romániából!
Bükkhasáb tűzifa,
I-a minőségű **mész.**
Gőzüzemű és egyéb fűtési célokra:
Lupényi, petrosényi, resinai és ruskabányai
akna és darabos kőszén.
Kocsigyártóknak:
I-a slavoniai kőrisbognárfa.
Téglagyárosoknak:
Cserépszáritó keretek.
Vagontételekben szállítja:
FRANKL JAKAB
akereskedő, Velika-Kikinda. Telefon 27.

Keszler Péter
nád- és kosárrugyár
Apatin.

Kerti butorok, kosarak, gyermek-kocsik és nád butorkészletek.
Szállítás az ország minden részébe és a külföldre is.

Suboticán kertnegyedben azonnali beköltözésre családi uriház eladó.
A főépületben van három tágas szoba, üvegezett nagy folyósó, előszoba, klozett, kütető padlás.
Melléképületben konyha fenyérsütőshöz külön banyakemencével, füstölő, istálló, disznóól és szénáspadlás, a másik melléképületben egy szobából és konyhából álló házmesteri lakás, az épület alatt nagy borospince.
A kövezett udvarban nagy faskamra, nyitott kocsiszin, klozett, szivattyús és esővízes kut, továbbá elkerített tágas baromfiudvar.
Az épületek cseréppel fődötek, minden helyiségben villanyvilágítás van.
A házhoz tartozó egy hold területű veteményes kertben lugasszólló és 35 neemes gyümölcsfa van.
A ház utcai frontja 75 méter, új szabályozás folytán további 70 méteres utcai frontot nyer. Az utcai front előtt virágos és cserjés kert van.
Ára 150.000 dinár.
Csak komoly vetőknek sz. Igál felvilágosítással a „**KURIR**” HIRDETÉSI IRODA
Suboticán, Wilsonova ul'ca 21.
Telefon 5-14.

Karácsonyfák
vizonteladásra, nagy választékban minden nagyságban kapható:
Bizományi raktár „BALKÁN” Novi Sad
Zeljeznicka u. 16. Telefon 70.

Megbízható szerbil tudó
IRODASZOLGA
kerestetik.
Adria Általános Biztosító Társasághoz
Trg Fra Jese 15. 1.

SPITZER J. SZOBAFESTŐ és MÁZOLÓ SUBOTICA
Strossmajerova-u.3
6193
TRIFAILI KÖZSZNET
látási és ipari célokra, elsőrendű száraz villazott fasznet, fehér d rabus mész, beclini portland cementet wazagontételben ajánl
RÉVAI ADOLF SUBOTICA
Telefon 551.

Legszebb karácsonyi ajándék
Lackner Drogeriában
Subotica.

Meghívó

A Bácskai Téglagyárosok Szövetsége 1922. évi december hó 21-én csütörtökön d. e. 9 órakor Kulán a Sörgyári vendéglő nagytermében tartandó*

I. rendes évi közgyűlésére.

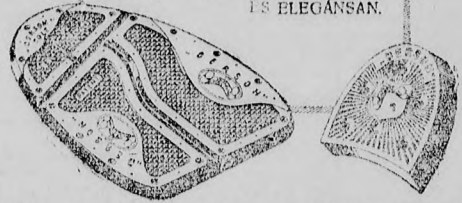
Tárgysorozat:

- 1) Az igazgatóság és számvizsgáló bizottság jelentése az elmúlt évről.
- 2) Az 1923. évre munkások szerződtetése, — tüzelőanyag beszerzése és a munkaidő.
- 3) Szakmunkások kiképzése illetve minősítése.
- 4) Munkások megjutalmazása.
- 5) A jövő évi költségvetés előirányzása.
- 6) A jövő évi rendes közgyűlés helye.
- 7) Az igazgatóság és számvizsgáló bizottság felmentvénye.
- 8) Indítványok.

* Téglagyárosokat — akik még nem tagok — is szívesen látunk.

BERSON

GUMMISAROK
ÉS TALP
MEGÓVJA LABBELLJÉT TARTÓSAN
ÉS ELEGÁNSAN.

Kapható minden jobb bőrkereskedésben. Nagyban:

BERSON-KAUCSUK R. T. ZAGREB, WILSON-TRG 7

Olcson eladó egy dunamenti téglagyár

mely áll cirka 30 kat. holdnyi területből, egyszázötvennégyes kamarás körkemence, 1 tábori cserépkemence, egy géperőre berendezett vályog és cserépszájtó telep továbbá egy anyagszállító hajó és mindezekhez szükséges munkás lakások szárító felszerelés és cirka 1.000.000 drb. készárú

Cím:

LADÁNYI ERVINNÉ, BEZDÁN

SUBOTICA ELSŐRANGU LÁTVÁNYOSSÁGA

SÁGI ILLÉS SUBOTICA, HUSPIAC

FÜSZER, CSEMEGE, BOR és ÁSVÁNYVIZ KERESKEDÉSE

Fővárosi stílusban a legmodernebbül berendezve. Állandó nagy raktár:

KÁVÉ, TEA, KAKAO, RUM, LIKÖR, COGNAC és BOROKBÓL

BEL- és KÜLFÖLDI PEZSGÓK.

Friss- és szárított gyümölcsök, sajtok, sonka és mindenféle füstölt árú

Tengeri halak, tészták, minden időben friss vadak.

Elsőrangú kiszolgálás. — Szolid árak.

8065

A leghasznosabb és legalkalmasabb karácsonyi ajándék
az amerikai Singer-varrógép
családok részére, valamint ipari és gyári célokra
Eladás havi és heti részletfizetésre (24 hó alatt)

Raktáron van

Singer

varrótű

Singer

olaj

Singer

cérna

Singer

selyem és mindenféle

Singer

pótalkatrészek

Singer-varrógép Bourne & Co. New-York
Subotica, Strosmajerova ulica 7.

Képviseletek: Sombor, Apatin, Odzaci, Bezdan, Topola, Staralanizsa, Senta, Ada. Központi képviselet az S. H. S. királyság részére: Zagreb, Maruličeva ul. 5. Képviselet minden nagyobb helyen. 8781

Tüzifa

LEGOLCSÓBBAN BESZERELHETŐ
HAJÓ ÉS WAGONTELLEN

GERBER SÖRGYÁR
STAR-BEČEJ

Ugyanott 2 jó-
karban levő te-
herautó eladó.

„JE-KA“ TEA

a legjobb,
legfinomabb,
legolcsóbb.

Kérjen mindenütt „JE-KA“ teát!

A legfinomabb

„JE-KA“

csokoládét és csokoládékülön-
legességeket gyártja csakis a

Confiserie „JE-KA“ Zagreb
csokoládé-
és csokoládékülönlegességek gyára.

Kérjen mindenütt „JE-KA“ deser-
tet!

Egészséges idei

8716

boszniai dió

kapható a legolcsóbb napi áron:

Frankopanska ulica 22.

Zopf Henrik-féle raktárban.

TÁRS KERESTETIK

marha és sertés tenyésztéshez valamint
hizlaláshoz; megfelelő földek, istállók, épü-
letek rendelkezésre állanak, közel az álló-
máshoz. Tőkeerős egyének jelentkezzenek!

Amsz Márton földbirtokos Sonia,

Bácska.

8826

FORGALOMZÁS

Süddeutsche intelligentes deutsches Fräulein die Klavier spielt zu 9 Jahren im Knaben. Serbisch Sprechende bevorzugt. Offerte oder persönliche Vorstellung bei Pollak, Scutus Vitorasta 26. 8792

Junge deutsche Dame mit deutscher Gymnasialausbildung, spricht perfekt ungarisch, gut serbisch, transzilvanisch, spielt vorzüglich Klavier, erteilt deutschen Sprachunterricht, oder sucht Stelle als Hauslehrerin, oder in Bureau. Adresse in der Administration. 8808

Fémcsiszoló, szakképzett, ki a szakmáját teljesen érti, azonnal felvétetik. Egy tíu részinté-tanoncok szintén felvétetik. Goldner Testvérek Iégszakerényvárdában Subotica, Jugovideva-ut. 20. 8758

Rövidáruszakmában egy utazó és egy szedőket keresünk. Utazó, ki Bácskában már utazott, előnyben soroz. Magyar, német nyelv megkivántatik. Alánlatok Klein Vilmos és Társa, Sombor. 8768

Pénzbeszedő, raktárnál vagy munkafelügyelői állás vállalna kancióképes iparosember. Maluscv-iroda. 8861

Egy jó kovács-szendő felderes munkára felvétetik teljes ellátással. Stejsemann Pál, Novi-Verbas. 8864

Apróhirdetések

Telefon nem adatik hivatalos átvételben felvételre. Apróhirdetés egy sor 3 K. vastagságú és címetel keltezésre számít. Legkisebb apróhirdetés ára 25 K. Apróhirdetéseket felvevő Subotica-n kiadóhivatal: Aleksandra-utca, Labacuban és Solingara hirtelreza a vacuti park mellett. Növekre valamennyi felvételre. Hirdetési díj havonként 30 dinár, azgyedve 40 dinár. Hirdetési díjak: valósághoz megfelelő. Álláskeresők az apróhirdetési díj felét fizetik.

Megbízható boltiszolga felhasznált hegedűbőgőt kényeztetik. Heuduska és reszek megvételre. Cím a Hermann cégnél. 8852

Fűszernagykereskedésben üzletvezető és utazó felvétetnek. Alánlatok Szakember jellegre a kiadóhivatalnak. 8853

24 éves, jobb megjelenésű fűszer- és csemegekereskedéses állás keres. k. a etleg utazás is. Cím a kiadóhiv. 8858

Malom eladó öt farrattal azonnal árvehető elköltözés miatt Nemesmihálycsán. 8804

3-4 farratu malombarendezés és egy 30-40 HP gázmotor vagy rögzítő megvételre kerestetik. Ajánlatokat az árak megjelölésével Szocsek József, Dudarska-ut. 60, Novisad címre kéretnek. 8802

Menyasszonyi és nyoszolói anyok, nézők és más alkalmi ajánlatok legjobb beszerzéshez Balog Lina virágüzletében, Subotica, Bárány-szálloda mellett. Állandó munkálatos. Naponta friss olasz virág. 8751

Kétszobás lakás mellékkel helyiségekkel azonnalra kerestetik. Ugyanőkkel díjazatnak. Cím a kiadóhivatalban. 8846

KÜLÖNFÉLE

Hörvathné és Jovanovic Natália gyermekruha és nőruha szalonja Rudiceva-ut. 2, Csajkás-ház. 8495

Keresek egy butorozt szobát esetleg teljes ellátással egy női szobát részére. Cím a kiadóhiv. 8850

Francia hajfestő, fekete, barna színben. Lilium hajszert, Schampon-brilliantin, Kéhvíz kimerve kapható. Illés gyógyszertárban, főpósteával szemben. 8626

Naptárárusítók! Diszes illatú, gyönyörű, keményfedelű, 60 lapos naptárakat szállít kilenc hónapra, pénz előzetes befizetése mellett Kurir hirtelváltat Subotican. 8891

Lorenz bécsi sebészian klinikájának volt operatőre

Dr. CEZAR KAJON

ORTOPÉDIAI SEBÉSZETI SZAKORVOS

TELEFON 25-29. BEOGRAD Studenicka ul. 67.

Rendel 2-4.

Csont- és izületficamok, bénulások, hálf-nősen gyermekeknél, bátsontgörbületek, születési és szerzett hibák, mint csipőficam, görbe nyak, ludtalp, izület-merevedések, izületgörbületek, csonttörések és ezek következményei, rachitisz és rachitikus elváltozások.

VÉTEL-ELADÁS

Eladó vagy kiadó új ház nagy üzlethelyiséggel, kerttel, villanyvilágítással, bármilyen gyárnak alkalmas. Majnanski put (vinograd) 147. 8770

Modern paltсандer-ebéző-eladó. Paio Kujundzic (Wesselenyi)-ulca 46. 8821

ÓCSKA és hulladékémekeket, vörös és sárgarézelt érmét, horgonyt és acuminumot legmagasabb árban veszünk. Goldner Testvérek Iégszakerényvárd Subotican, Jugovideva-utca 20. Telefon 134. szám. 6490

Közrel csomózott szmirna-szőnyegek intányos árban eladók. Megtekinthető: Eisler Izso, ruházletében, Barátok-templomja során. 8834

Tűzifa!

La lükklaszab, vegyeshasab és gömbfa, továbbá hálázott dorong legjobb minőségben waggonba rakva prompt szállítható

Danica Faipar- és Butergyár Osijek, (Desslákina ulica 27.) — Telefon 404.

Asztalosmesterek és gyárosok figyelmébe!!!

Minden mennyiségű BLINDFURNIERT szállíthatok azonnal kisebb vagy nagyobb mennyiségben 3 és 2m/m vastagságban 100-105, 105-135, 135-55 és 165-55 centiméter méretben, avagy a feladandó méretek szerint. Ajánlatot szolgát!

Spitzer Herman Sombor

Florán ul. 3. — Telefon 229. sz.

Minden

ajtó megnyílik Ön előtt, ha cipője „Dedy“ amerikai minőségű terpentines cipőkrémrel van tisztítva.

Mindenütt kapható!

Depot: Prva Jugoslov. Kemica Fabrika Novisad.

Megjelent

a legrégibb és logkedveltebb Banjavac-Sokac Naplár

„Suboticka Danica“

g zdog tartalommal. Ára 12 dinár. — Kapható: Rajčić Eteka könyvnyomdájában Subotica, Zagrebatka ul. ca 2. Visszonteladóknek árendédmény.

SAVA D. D. SUBATICA

TELEFON 565.

Ajánlatok tisztu

mézet

szállár állapotban 30-50 krg-os kannákban bito ntio helyett hg-ent

K 74. — ab novisadi vagy subotici rakler. 8799

Kalász Crém

készíti

PINTER FERENC Szent József

gyógvtár a nagytemplom mellett. 8659

DIAMANT

Pékel ügyelő, „DIAMANT“ a liouner é Subotica gyárból Wien-Stuttum, békeban minőségben, újra kapható a vesztéképessé tette Jugostavin szalonban

Edvard Ozanec, Zagreb

Lazari Stompanova ul. 10.

RUF

CUKORKA- ÉS CSOKOLÁDÉGYÁR SUBOTICÁN

KÉSZIT:

candirozott gyümölcsöt dessert bonbonokat szaloncukrot teasüteményt tejszokoládét karamellákat elsőrendű minőségben.

Cipészek, csizmadiaik, papucsosok, szíjgyártók, a szilkségcsész

ANYAGOKAT

szelvényekben vásárolhatják

ANDRÁSSY és TSA

ujjonnan megújult modern berendezéssel

Bőrkereskedésében

Subotica Bérpálotá

Tűzifa

alka és tölgy nagy tételeben ab román háfír-Élőmás eladó. Felvilágosítással szolgát

8921

Lazar Kühnberg

Bukarest

Doménia, Spatari No 3

Műlábak, műbezek, egyenes tartó fűzők készítő és j vité szűhelye

Schönbrunn Subotica

Palicva 5. Telefon 275.